

**Mgr. Martina Hukelová, Centrum pre deti a rodinu, Krivec 171, Hriňová**

*Záverečná práca kontinuálneho vzdelávania:*

*Artefiletika ako preventívno-výchovná činnosť v škole*

## Príklady využitia artefiletických techník v prostredí centra pre deti a rodinu

Bratislava, október 2018 - február 2019

## ***Využitie artefietiky v CDR***

- ◆ pri individuálnej aj skupinovej práci
- ◆ s klientmi rôzneho veku a mentálnej úrovne
- ◆ s cieľom rozvíjať sebapoznanie, fantáziu, komunikačné schopnosti, spoluprácu, schopnosť vyjadrovať svoje emócie, nálady...
- ◆ s cieľom rozvíjať prosociálne správanie
- ◆ pri práci s agresivitou
- ◆ s cieľom pomôcť deťom spracovať nepríjemné zážitky (abreakcia)
- ◆ relaxácia

### ***Aktivita č. 1: „Kto sa skrýva za maskou?“***

**Cieľová skupina:** súrodenecká skupina 3 detí vo veku 8, 9, 11 rokov (je možné použiť aj pre deti z MŠ)

#### **Ciele:**

- ◆ rozvíjať tvorivosť
- ◆ rozvíjať komunikačné schopnosti, sebvýjadrenie
- ◆ naučiť sa rešpektovať osobitosť vnímania iných ľudí (prosociálny rozmer)

**Materiál a pomôcky:** masky vystrihnuté s tvrdšieho papiera, pastelky, fixky, voskovky, farebné papiere, nožnice, lepidlo, plastové slamky

### Priebeh činnosti:

- ◆ Na úvod prebehne krátky dialóg o maskách – kde sa používajú, prečo ľudia občas siahajú po maskách (aj pomyselne – v bežnom živote, tzv. skrývanie pocitov za masku)
- ◆ Deti si tvoria masku podľa vlastného prania – na stole, kreslia, strihajú alebo trhajú farebný papier a lepia ho na výkres v tvare masky
- ◆ REFLEXIA: Akú masku si si vybral/a a prečo, čo chceš prostredníctvom nej povedať, čo máš ty sám/sama spoločné s tvojou maskou
- ◆ Na záver je možné zahrať s deťmi „stretnutie masiek“ - masky vedú dialóg, zahrajú scénu a pod.

### *Vzniknuté artefakty*



Milan – Spiderman



Timea - princezná



Valentína – maska bez názvu

### ***Reflexia k artefaktom***

#### Milan – Spiderman:

- ◆ pracoval rýchlo a rozhodne
- ◆ „Vybral som si ho preto, lebo je silný, má rád výšky jako ja, vie liezť po stenách – to by som chcel aj ja, mám rád červenú farbu“

#### Timea - princezná

- ◆ na maske si dala záležať, počas tvorenia sa striedala nespokojnosť a nadšenie zo vznikajúceho diela (úzkostné prejavy)
- ◆ vybrala si ju preto, lebo je dobrá a pekná, volá sa Eva ako jej stará mama

#### Valentínka – maska bez názvu

- ◆ kreslenie na masku si užívala, pôsobila pokojným a sústredeným dojmom, maske nedala meno, kreslila motívy, ktoré má rada, je uzavretá a nerada hovorí o sebe a svojich pocitoch pred viacerými ľuďmi, tvorenie malo pre ňu viac-menej relaxačný význam

Pozn.: Na záver neprebehlo „stretnutie masiek“ kvôli vzniknutému konfliktu medzi Timeou a Milanom (Timea nedokázala prijať Milanovu poznámku o tom, že jej maska na neho pôsobí hrôzostrašne)

## ***Aktivita č. 2 - „Skok do rozprávky“***

Cieľová skupina: skupina 5 detí vo veku 7 -12 rokov, ZŠ, ŠZŠ (možné použiť od MŠ)

Ciele:

- ◆ rozvíjať tvorivosť, fantáziu
- ◆ rozvíjať komunikačné schopnosti, sebvýjadrenie
- ◆ naučiť sa rešpektovať osobitosť vnímania iných ľudí (prosociálny rozmer)
- ◆ podporovať kooperáciu

Materiál a pomôcky: papiere formátu A3 a väčšie, voskové pastely, obrázky rozprávkových postáv

Priebeh činnosti:

- ◆ deti si prezrú obrázky rozprávkových postáv a vyberú si jeden, ktorý ich zaujme
- ◆ deti kreslia svoje vlastné rozprávkové postavy na papier – rovnaké postavy by mali byť na jednom papieri, môžu im dokresliť prostredie
- ◆ reflexia (prečo tento výber, vlastnosti postavy, nálada, z čoho máš najväčšiu radosť, ako sa ti spolupracovalo...)

***Vzniknuté artefakty***



Michaela – princezná



Juraj - drak



Nikola - čertica



Kevin – drak



Anna Mária - čertica

### ***Reflexia k artefaktom***

- ◆ Aktivita deti zaujala, avšak odmietli kresliť na spoločný papier, kooperácia v skupine ešte nefunguje (deti sú v skupine nové), bol problém počúvať sa navzájom počas reflexie

**Juraj – drak:** Počas tvorenia mal tendenciu rozpávať príbeh, ktorého dej sa stále menil a podľa toho dokresľoval rôzne veci do obrázka (zabiehavé myslenie). Keď dostal na záver slovo, už si ani napamätal, čo všetko a prečo tam nakreslil.

Draka si vybral preto, lebo je silný a všetkých premôže – páči sa mu, ako ho nakreslil.

**Anna Mária – čertica:** Inšpirovala sa od sestry Nikoly, jej čertica je veselá, nakreslila jej domček (s ním je najviac spokojná), kde býva s celou svojou rodinou. Počas tvorenia bola uvoľnená.

**Nikola – čertica:** Jej čertica vyvádza nezbednosti, je neposlušná, dokreslila jej kamarátku, aby jej bolo veselšie, páči sa jej hlavne červené pozadie – ako oheň. Počas tvorenia bola hravá a spokojná.

**Kevin – drak:** Draka si vybral preto, lebo dokáže chrliť oheň, nakreslil mu pevnosť – skryje sa tam, keď ho niekto napadne, na obranu má aj kopiju, najviac spokojný je z pozadím – búrka. Z výsledku bol nadšený.

**Michaela - princezná:** Niekoľkokrát si vymenila postavu, kreslila najdlhšie, najprecíznejšie, záležalo jej na detailoch, pôsobila skôr úzkostne a napäto, stále nebola spokojná s výsledkom. Výber princeznej – je pekná, milá, dobrá.